

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus >Fejérmegyei Napló a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására >Fejérmegyei Napló< czím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.

Egyes számok kaphatók: Rotter I., Weiss H. és Krausz V. tösdjében.

Ébredünk-e igazán?

Irta: Spectator.

I.

Épen egy hónapja, hogy a tavasz megérkezett. Ha nem mondották volna, el sem hinnők, hogy úgy van, még mindig jól esik a fütött szoba, még mindig sokan járnak begombolózva téli kabátjaikba — a hosszú, kemény tél nehezen akar engedni az életet adó kikeletnek, nehezen mond le megtámadhatlanoknak vélt jogairól. Szinte alig tudjuk elképzelni, hogy már tavaszodik, pedig úgy van. Az a sok fütött szoba, az a sok téli kabát ne tévesszen meg bennünket; a rügy fakad, kedvencz madaraink megérkeztek, napról-napra várjuk a levegő felmelegedését. De épen ez az, amire oly sokáig kell várunk.

Hosszu kemény tél dermesztette meg a közelmúltban Magyarországi keresztény lakóinak szívet, évtizedeken keresztül volt sivár, kietlen politikai, társadalmi és hitéletünk, azt hittük soh sem jön el a tavasz. Most már tudjuk, hogy itt van. Sok jel mutat még mindig az ellenkezőre, de ez minket el nem ámit, mi tudjuk, hogy az ébredés ideje elérkezett.

Az, hogy sokan még mindig az édes semmitteves köpenybe burkolóznak, hogy sokan még mindig a kedves liberalizmus, a türelem és lanyhaság hitvány tüzenél iparkodnak melengetni dermedt tagjaikat, mit sem bizonyít ellenünk.

Magyarországon a kereténység tavasza közeledik.

Épen e két ellentétes tapasztalat szemlélete buzdít azonban bennünket egy kis elmélkedésre, most, a tavasz kezdetén, a tél maradványairól, melyek még mindig nem akarnak régi jogaikból engedni.

Mindjárt megmondjuk, hol és miben látjuk mi a régi maradványokat. Tudjuk, hogy sok kellemetlen s a modern liberális és a >türelmes< füleknél szokatlan igazságot fogunk szellőztetni, de elvégre azt hisszük, itt van már egyszer az ideje, hogy tisztán lássunk. Hogy a politikai és társadalmi élet és felfogás szimptomáit első sorban a sajtó nyilatkozataiban keressük, azt hisszük mindenki természetesen fogja találni, ki a sajtó fontosságával, s mai szerepével csak némileg is tisztában van. Ha azonban a sajtó viselkedésén, nyilatkozatain kívül egyéb köznapi tapasztalatainkat is megsűrjűk ez alkalommal, s >parkodunk a tanulságot a magunk számára ezekből is levonni, azért ne érjen vád bennünket. A kettő egymást mindig kiegészíti és részben megvilágítja.

Mi ugy tartjuk: amilyen a sajtó, olyan a társadalmi felfogás, mert az előbbi az utóbbinak, különösen napjainkban, irányítója s amilyen a társadalom, az olvasó közönség, olyan a sajtó, mert hisz olyat és nem különbet érdemel. Szóval, társadalmi szokásokról, meggyökeresedett nézetekről, nagyhangú frázisokról, megcsontosodott előítéletekről, együgyű vagy malicziózus nyilatkozatokról fog szó esni e sorok folyamán csak

azért, hogy tisztán lássunk már egyszer s ne hagyjuk magunkat öfökké az orrunknál fogva vezetni, — ne higgyék el, hogy még mindig tél van!

A haza és egyház lelkes fia, kik e két kincs egyikét a másikkal szembe nem állítják kiltnek mindenképp egyformán drága, de akik épen ezért sárgó szívvel látják az egyik védelmét s a másik megáztatását, már több mint egy évtizede iparkodnak a magyarországi szomorú állapotokon fordítani, sajnos sokkal csekélyebb eredménnyel, mint azt a réá fordított fáradság megeredmélné. Lelkes férfiak időt, fáradságot, anyagi áldozatot nem kímélve keltegetik az alvókat, támogatják a gyengéket, bátorítják a küzdőket a nagy, a nemes munkára, melynek célja és jutalma e két eszme diadala, e két drága kincs, melynek neve: *haza és kereszt*. S míg az eredmény, ha kezd is már lassan feltünni, még mindig édes-kevés, addig a guny, a rágalom, rosszakaratu gyanúsítás fegyverei kétszeres erővel működnek a nemes munka tönkretételén.

Keresztény párt alakul a hazában a kereszt és a keresztény magyar nép védelmére: reáfogják, hogy aulikus párt; bezonnyítja, hogy a többinél őszintébben óhajtja a haza jólétét, gyűlöli a pogány kozmopolitizmust, a kereszténység jogainak visszaállítását követeli: meggyanusítja, hogy felekezeti politikát üz, hogy a kath. vallást czégéről használja; ez sem használ: kikéltják pánszlávnak. És ismerünk keresztény embereket, katolikusokat, — papokat, kiknek még mindig borsózik a hátuk a gondolatól, hogy esetleg néppárti hirbe keveredhetnének, kik még mindig szegénynek tartják azon párthoz tartozni, melynek törekvéseire Krisztus földi helytartója áldását adta.

Keresztény irányú újságok létesülnek Magyarországi keresztény lakóinak felébresztésére, jogainak védelmére, sérelmei napirenden tartására; ezek az újságok hangoztatják az igazságot, ostorozzák a bünt, ápolják a tisztességet, nemesíteni iparkodnak a közönség izlését, tartózkodnak a pikanteritától, a jó, a szép, a nemes kultuszát írják zászlajukra — s a nevük: szent újság, hecczkaplának lapja stb. stb. s ismerünk keresztényeket, katolikusokat, papokat, kik nem járatják, nem támogatják sem az egyiket, sem a másikat, sem a tizediket, sem a huszadikat, legyen bár a római pápa által approbálva, sőt nem is olvassák, legfeljebb ha valami őket specialiter érdeklő dolog van bennük — kölcsön kéri. Micsoda elvek, micsoda nézetek uralkodnak ott, hol a meggyőződést a Pesti Hirlap, a Budapesti napló, a Pester Lloyd stb. stb. ápolják és irányítják, ne kuttassuk.

Összeáll Magyarországi szegény keresztény népe, hogy megmentsé azt, ami még megmenthető, visszaszerezze, ami visszaszereshető, hogy ne legyen kénytelen éhen halni e hazában; vagy

elhagyni azt az apró vére által megszentelt földet, mely bölcsője és sirja kell, hogy legyen a magyarok, szövetségzetet alakít, ezen munkában papja, ki vele együtt érez, segíti gyámoltja őt, magával jó tehetetlent, a gyámoltalant; s ezt hogy is nevezik? Ez a papi hivatás elhanyagolása, ez a hazai kereskedelem megbénítása, sokak jogos érdekeinek megsorbítása. Katolikus embereket hallunk így nyilatkozni, kik, ha a jövőben tönkre mennek, a keresztény szövetségzetekben fogják megtalálni a bünbaktot s nem látják be, hogy sorsuk ugy is csak egy lehetett, csak arról volt már szó, hogy egy üzér faj kárörvendő kaczagása, vagy pedig keresztény honfitársai részvétkönyvei kísérjék-e ki utolsó útjára a keresztény magyar kereskedelmet.

Kath. társadalmi körök alakultak az országban, hogy a keresztény társadalmat reorganizálják, hogy a népet tanítsák, neveljék, szórakoztassák, kezébe nemes irányu könyveket s egyéb olvasmányokat adjanak — s micsodák ezek? a türelmetlen klerikalizmus politikai büntanyái, hol az emberölésen kívül minden egyebet elkövetnek; s ismerünk katolikus embereket, kik még mindig irtóznak a kath. körök levegőjétől, ismerünk papokat, kik e téren még mindig nem találtak rá lelkipásztori kötelességeikre, melyeknek mikénti teljesítéséről egykor számot kell adniok.

UJDONSÁGOK.

— A Szent Imre önképző egyesületnek Budapestben f. hó 20-án emlékeztetés estje volt. Dr. Margalits Ede egyetemi tanár tisztelte meg az egyesület megjelenésével és a kath. sajtónak hazánkban történő térfoglalásának módjáról tartott előadása által hallgatóinak ismeretkörét a katolikus érdekeknek hathatós előmozdítása felől jelentékenyen kiterjesztette. Margalits Magyarországon a katolikus sajtó fellendülésének akadályát az olvasóközönségben találja. A magyar nemzet erősen konzervatív levén, nehezen birható arra, hogy megszokott lapjától elváljék és az új, katolikus lap olvasói közé álljon. Ennek a helytelen gondolkozásnak azután a legnemesebb törekvések esnek gyakran áldozatul. A mi kath. sajtónk nagyon hátra van nemcsak a külföldi kath. sajtóval szemben, hanem a belföldön is. Ezen úgy segíthetünk, hogy a vidéki kath. lapok útján készitjük elő az utat az országos kath. napilapok befogadására és fenntartására. A vidéki lapok helyi ügyeket tárgyalván, azokat az érdekeltek elolvasásá, a katolikus elveket megszeretik és így lassanként hatalmas katolikus tábor keletkezik, amely képes lesz több országba hath. napilapot fenntartani. Első kötelességünk tehát erős vidéki katolikus sajtó teremtése. Az előadó egyetemi tanár szogosan foglalokzik a magyar kath. sajtó megerősítésével és felszólítja hallgatóit, hogy az egyesület kebelében alkotandó sajtóügyi osztály munkájában tevékeny működést fejtsenek ki.

— Hangverseny és korona-estély. A helybeli jótékony nőegylet által május hó 4-én a színházban tartandó hangverseny iránt már is nagy az érdeklődés, a mit érhetővé tesz az alábbi gazdag műsor: 1. Bohéme világ. Nyitány Könyg Pétertől, előadja a m. kir. V. honvédkerület

Mai lapunk 4 oldal.

zenekara *Fricsay* Richard karnagy ur vezetése alatt. 2. Variatiók Beethoven Théma felett. C. Saint-Saenstól. Két zongorán előadják *Nánassy* Mariska úrhölgy és dr. *Kreiffel* Ferencz ur. 3. Mendelssohn »A dalnak lénge szárnyán«. Énekli *Schranz* János ur, zongorán kíséri dr. *Korniss* Zoltán ur. 4. Shakespeare Itáliában történelmi műtárgyok vetített képével előadja *Kovács* Zsó ur. 5. Eredeti magyar ábránd. Ungl Józseftől, előadja a honvédek karnagy *Fricsay* Richard karnagy ur vezetése alatt. 6. Srojanovics Jenő »Ninon« bódala, énekli *Schranz* János ur, zongorán kíséri dr. *Korniss* Zoltán ur. 7. Vendégek bevonulása Wartburgba. Tannhäuser című operából Wagner Richardtól, előadja a honvédek karnagy *Fricsay* Richard karnagy ur vezetése alatt. — A hangversenyben résztvevők a jótékony cél iránti szíveségből működnek közre. — Kezdte fél 8 órakor. — Belépni jegyek előzőleg *Roé* Istváné egyleti pénztárnoknál (Nádor-utca 2. sz.) hétfőn, ápril 29-től d. e. 10—12-ig d. u. 2—4-ig, az előadás napján pedig 10—12-ig d. u. 2 órától fogva a színházi pénztárnál válthatók. — A hangversenyt követi: a Vörösmarty-kör és kereskedelmi csarnok összes helyiségeiben, tánczszal egybekötött házas jellegű korona-estély.

Gyászrovat. *Szelke* Kristóf köztisztletnek örvendő veterán polgártársunkat súlyos vesztés érte: a kit szeretett, ki hűséges gyámola, hitvese volt, azt vette el az Úr jobbja mellől. A család a következő gyászjelentést adta ki: *Szelke* Kristófné született Steltz Mária folyó hó 23-án déli 12 órakor, életének 71-ik, boldog házasságának 52-ik évében, a halotti szentségek ajtós felvétele után hosszas szenvedés következtében történt gyászosan elhunyt. Az Istenben boldogult drága halottunk hiült tetemei f. hó 25-én déli 3 órakor fognak Nádor-utca 7. sz. alatti gyászházban beszenteltetni s a Szent-Háromságról címzett sírkertben a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 56-án d. e. 10 órakor fog a belvárosi székesegyházba a megboldogult lelki üdvéért a Mindenhatónak bemutatni. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

— **Pályázat a honvéd hadapród iskolákba.** A honvédelmi miniszter pályázatot hirdet a honvéd hadapród iskolák I. évfolyamán 1901/1902. tanév kezdetén betöltendő helyekre. A pécsi és nagyváradi hadapród iskolába 100—100 ifju fog felvételt. A növendékek eltartásának és kiképzésének költsége az állami költségvetést, illetve a honvédelmi tárczát terhelik s a növendékekért csak a *tanulási díj* fizetendő. Ugy a felvétel, valamint az alapítványos helyekre a felvételi kérvények a hadapród iskola parancsnokságának küldendő be. A folyamodványok 1901. évi augusztus hó 1-ig nyújtandók be.

— **Tiszt — legénység.** Az alább szó szerinti közölt laktanycsapat a gyakorlatban már rég így van, expressis verbis azonban ily formában még alig volt olvasható. A helybeli honvéd lakatya szabályzatának 33 §-a így van hangzik:

A legénység kijárása. A köteles tisztet ezerte, mely a legénységben alárendeltségi viszonyból kifolyólag a tisztekkel szemben feltétlenül meg kell, hogy legyen, a legénységnek mulhatlanul tartózkodnia kell tisztel által látogatott mulató helyek felkeresésétől. S ha véletlenül megtörténik, hogy a legénységből valaki akaratlanul oly helyiségbe lépne, hol már tiszt tartózkodik, ez esetben az illető azonnal visszafordulni köteles, mielőtt a tisztet észreveszi. Ép úgy tartozik minden a legénységhez tartozó egyén azonnal elmozdítani oly helyiségből, melybe valamely tiszt belép. — Minden körülmények között keresztül nem vehető, sőt helyileg közel nagyon nevetségessé válik.

— **Halálos boszu.** A fővárosi sajtó nyomán közöljük az alábbi rémtettét: König Károly bodajki tanítónak van egy 19 éves csinos leánya, a kinek többek között egy *Mali György* nevű fiatal ember is udvarolt. *Mali* a megelőző időben az ottani községében mint írnok volt alkalmazásban s még ebből az időből származott az ismerettség. Malinak azonban később korhelykedése miatt meg kellett válni az állástól. Ennek daczára közötte és König Matild között jó viszony fejlődött ki, úgyhogy *Mali* még is kérte a leány kezét. Az apa elutasította az állás nélküli fiatal embert

Mali ekkor állás után nézett s nemsokára az egyik közeli községben kapott is alkalmazást. A mult héten ismét beállították Köninghez mint kéro, de ezuttal is elutasították. *Mali* erre boszút esküdött az öreg Köning ellen, ellopatta egyik jó barátjának a vadászfegyvert s ebből tegnapelőtt este, mikor az öreg tanító már egyben aludt, az ablakon keresztül belépett az őmóndaraból, melyeket a fegyver töltése volt. Köning a fejét és mellét találta és rögtön halált okoztak. *Mali* azután önmaga ellen akarta a legyvert emelni, de ebben már az utcáról előfutott emberek megakadályozták; bevitték a község házra, hol a csendőrség vette át.

— **Vizsgálati hangverseny.** Ifj. *Jánbor* Zsigmond zenetanár f. hó 28-án d. u. 4 órakor a színházban tanítványaival vizsgálati hangversenyt tart a következő műsorral: 1. Kuhne F. »Dal szöveg nélkül« hegedűkara zongora és harmonium kísérettel; előadják az összes tanítványok. 2. Hering C. »Induló« hegedűn előadja Galambos István. 3. Hering C. »Serenad« hegedűn előadja Havranek Annuska. 4. Moffat A. »Dallamos gyakorlat« hegedűn előadja Bierbauer László. 5. Klassert M. »Tempo di Marzia« hegedűn előadja Bierbauer Viktor. 6. Beethoven »Románca« hegedűn előadja Hatos Géza. 7. Kron L. »Fantasia« Deutsch Jenő. 8. Beethoven »Sonatina« (I. rész) hegedűn előadja Müller Kálmán. 9. Bloch J. »Magyar ábránd« hegedűn előadja Reichenbach Béla. 10. Kron L. »Fantasia« hegedűn előadja Károlyfi László. 11. Bloch J. »Mazurka« Prager Imre. 12. Fauchoux A. »Cavatina« (I. a Sonnambule) hegedűn előadja Deutsch Dezső. 13. Sindelée J. B. »Mártha« (Fantasia) hegedűn előadja Jungvirth Géza. 14. Dancía Ch. »Air Valré« (Les Páritains) hegedűn előadja Silberberg Zsiga. 15. Bloch J. »Magyar ábránd« hegedűn előadja Silberberg József. 16. Singelée J. B. »Pastoral fantasia« hegedűn előadja Gergey József. 17. Ch. de Beriot. »IX. Hegedűverseny« hegedűn előadja Farkas Béla. (5 perc szünet). Együttes játékok: 18. Danela Ch. »Trio«. 19. Káldy Gyula »Lövatta első szerepe« vonós négyesre hangszerelte Kun László. (10 perc szünet). 20. Mascagni P. »Intermezzo Sinfonico«. »Parasztcuccelt« című operából. 21. Müller J. »Jász-Kun Induló«. A zongora kísérettel Grossinger Brigitta úrhölgy volt szíves előállalni.

— **Bimbóhullás.** A Sas-utca 5. számú gyászházban aranyfürtű, néma baba fekszik, a fájdalomtól megtört szülők felett pedig egy kis angyal örökdi. Az Úr adta, az Úr elvette, legyen meg az ő szent akarat. *König* Antal derék polgártársunk, a Rosenthal czég üzletvezetője házában jelent meg a halál angyala, hogy a mennyekbe vigye a kis *Laczkó* lelkét, a ki kedves volt Isten és az emberek előtt egyaránt. Temetése holnap d. u. 3 órakor lesz.

— **Lövöldemegnyitás.** F. év május hó 5-én lesz a lövöldemegnyitás, mely d. u. 1 órakor bankettel veszi kezdetét. A délután folyamán tekeverseny és czéllövészet fog tartatni. Ugyanezen alkalommal az V. honvédkerületi zenekar hangversenyt tart. A lövés-egylet tagjaihoz a bankett-résztvelet ívet az egylet szolgálja fogja elvinni, nem tagok jelentkezhetnek *Pete* János urnál, a Kölcsonös népszegező egylet főpénztárnokánál.

— **Léprekerült szarkák.** *Eckbauer* Ferencz kárpitosság vasárnap délután merengve bámulta a vásár tarka bódéit s midőn álmélkodásából felocsudott, fájdalommal konstatálta, hogy 40 korona értékű toulá-ezüst órája hűtlen lett a lajblija zsebéhez. Körülmé s nyomban ráismer egy alakra, a ki néhány pillanattal előbb körülötte kotonázott, ámde hiába, az óra már azóta kézről-kézre járt s bár öt jeles alak került hamarosan a rendőrök kezébe, az órával *Eckbauer* többé nem találkozott. A banda tagjai: Krausz Simon budapesti, Spitzer Ignác és Spitzer József pécsi, Moharos István enyingi és Morvai József budapesti lakosok. Váltig tagadták, hogy egymást valaha láttak volna, később azonban gyengéd baráti viszonyról tettek tanúságot. Így kislít végre, hogy Spitzerek Rothmüllerek és Morvai tulajdonképen Morgenthaler. A vizsgálat megindult annál is inkább, mert *Kozma* Dániel sörözőkocsis is megismerte bennük azokat a híres alakokat: a kik tőle éjjel 2 koronát elvették s ráadásul meg is verték.

— **Névmagyarosítás.** *Weiss* Zoltán helybeli lakos vezetéknevet belügyminiszteri engedéllyel »Vidor«-ra változtatta. Megjegyzük, ez alkalommal hogy a belügyminiszter kiadásában megjelent az elmúlt 1900. év II. felében engedélyezett névmagyarosítások kimutatása. Ezernél többre megy az új magyarok száma. Ezuttal is igen sok a mi államsegutaknál alkalmazottak száma. Ezeknél csak a volt *Kohn*-ok száma nagyobb. Egy fél év alatt ugyanis 120 *Kohn* magyarosította meg a nevet, mást nem ám!

— **Híres gárda.** *Czene* István nagykörsei legény harmadmagával 40 ókrot hajtott fel a vásárra és szerencsésen el is adta. Persze a jó vásárnak volt egy kis áldomása, a minhez bőven akadt ivópajtás *Schneck* Nándor, *Virág* István, *Selymes Füst* Mihály és még valami 10 hasonló alak személyében. Mikor aztán ittak eleget, *Virág* felpofozta *Czene*t s ráadásul az Ösz-utczában sorra beverte az ablakokat. Itt azonban a rendőrség is beleszólt a dologba, mire a híres gárda futásnak eredt, hatot azonban sikerült a rendőröknek nyakon csipni. *Schneck* azonban meg a rendőrök körmei közül is menekült, akart s egy óvatlan pillanatban torkon ragadta a rendőrt, a ki kardot ráintott s alaposan végig vágott a csintalan jobb kezén. A sebet a mentők bekötötték. Az ügy a kir. ügyészséghez kerül.

— **Bajnum és Bailey.** Rég nem volt még így felfordulva Fejérvár mint regnap. Hajnaltól, a mikor a nagyhirű czirkusz bevonulása kezdődött, késő estig néptömégek hullámzóttak az utcán. Megbámulták a pompás lovakát, a melyek a kocsiakat vontatták, a tevéket, elefántokat, paripákat, zebrákat, a melyekkel *Barnum* ur úgy fel tudta csigázni a lakosság érdeklődését, hogy valóságos népvándorlás indult meg a Zámoly- és Öreg-utczák portengerében. A felállítás mese-szerű gyorsasággal történt, pár óra alatt óriási sátorcsoportozat állott a térségen. Délután két órakor pedig elkezdődtek az előadások. Ezt megelőzőleg külön belépő-díjjal meg lehetett nézni a czirkusz egyes különlegességeit, szörny-szülötteit, a melyek azonban érdekesség helyett inkább undort keltenek. A vasláncot tépő ember mindenki szívesen nézte. — Az állatseregletet a czirkusszal együtt egy jeggyel lehetett látni. Ott voltak elhelyezve a különféle ritkaságok, a melyeket a prospektusokból ugyis ismert a közönség. Maga az előadás szintén érdekes volt. A lovakal való mutatványok körülbelül alatta állanak a hazánkban megfordult czirkuszok mutatványainál, hanem pl. a lég-tornászok mutatványai, az elefántok s veresnyek általános csodálkozást keltettek. A bohócok mókájánál is láttunk már élvezetesebbeket. Nem is a részletek, hanem az egész ragadta el az embereket, a sokféleség, az óriási gépszerű mozgás, az hogy egy pillanatra nem engedték a közönség figyelmét tétlenül, a szó szoros értelmében való szemfényvesztés, melyről eddig fogalmunk sem volt. A ki megnézte, nem bánta a kiadott belépő-díjat. Mi csak egyet szeretnénk, ha a fejeváriak megtanulnának az amerikaiaktól: hogyan lehet szó nélkül nagyon tenni, úgy, hogy káromkodó szó sehol ne hallassék.

— **Köszönetnyilvánítás.** Hogy az ökszerű méntenyésztés, mely tetemes mellékjövedelmet is nyújt, városunk gazdálkodó közönségénél is minél jobban elterjedjen, városunk törvényhatósága 200 korona segélyben részesítette a Székesfejérvári és Fejérmegyesi méhész-egyletet. A segélyt adott összegből a méhész-egylet benépesített Dzierzon-kaptárakat fog ajándékképen egyes érdeklődő gazdáknak juttatni. A kegyes városi segélyért e helyütt is hálás köszönetet mond a méhész-egylet elnöksége.

— **Elgázolás.** A vásári nagy kocsiforgalomnak s az ezzel együtt járó vigyázatlanságnak mindig megvan az áldozata. — Vásár vasárnapján *Kardos* Sándorné, sz. Kis Rebeka balatonfőkajári lakosnő nővérel férj. *Jankó* Istvánnéval a Zichy-liget mellett elfutó kocsiuton akartak átmenni, midőn egy, a vásártér felől robogó kocsni mindkettőjüket elütötte. A kocsi *Kardosnő* derekán ment át, *Jankóné* pedig térdén és kezén szenvedett zúzódásokat. Az első segélynyújtás után a mentők a Szent-György kórházba szállították a sebesülteket.

Rassz sógor. Bokor József mint előmunkás több napszámmal dolgoztatott a sóstói sétány mögötti fáskerthben. A napszámosok között volt sógora, ifj. **Császár István** Homokosor 9. szám alatti lakos is, a kinek a munkájával Bokor sehogy sem volt megelégedve s midőn ezért korholni kezdte, Császár a kezében levő ásóval fejbe vágta a sógorát úgy, hogy a kalapot keresztül szelve a jobb füle alatt nyakán 10 cm-teres sebet ejtett. A mentők a seb bekötözése után a kórházba szállították. Császár teljes beismerésben van.

Elveszett pénz. Egy hölgy tegnap a postától a Széchenyi-utcán át 50 koronát papírpénzben elvesztett. A szives megtaláló a rendőrséggel jutalomban részesül.

Lórugás. Vasárnap d. e. 11 óra tájban Szigeti István falu-battyányi lakost Schmidt István moóri kocsmáros lova megrugta. Noha Szigeti súlyos sérüléseket szenvedett, a saját lábán ballagott hazá, fájójába. Az orvosi pakzust onnan ígérte beküldeni.

KÖZGAZDASÁG.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazione Generali) f. év. április hó 1-én tartott 69-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1900. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1900. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 525.394.823 korona és 90 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 22.680.434 korona 19 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka, 10,360,434 korona 80 fillérrel 134.500.736 korona 39 fillérre emelkedett.

A tüzbiztosítási ágban a díjbevétel 11,357.800.682 korona biztosítási összeg után 18,641.773 korona 65 fillér volt, miből 7,923.074 korona 12 fillér viszontbiztosításra fordította úgy, hogy a tisztadíjbevétel 10,718.701 korona 53 fillérre rugott, mely összegből 6,974.287 korona mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 65%-át teszi ki. A jövő években esedékessé való díjkötelezvények összege 77,309.462 korona 97 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 6,411.667 korona 25 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 3,303.342 korona 99 fillérre rugott. Tiszta díjak és kártartalék címén 2,726.677 korona 64 fillér helyzetetett tartalékba.

Karokért a társaság 1900-ban 26,931.463 korona 16 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 688.595.991 korona és 06 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 128,644.015.26 korona esik, mely összeget a társaság 186.920 kérésben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 13.754.975 korona 35 fillérre ragnak, különösen kiemelendők: az alegsabály szerinti nyereség tartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam ingadozására alakított tartalék, mely a 2,920.985 korona 12 fillér külön tartalék, úgy szintén az évi nyereségből kihasított 458.639 korona 05 fillérrel, 3,344.975 korona 35 fillérre emeltett fel; továbbá fel-

említendő még a 160.000 koronára rugó kétszáz tőke-tartaléka. Ezekon kívül fenn áll még egy 560.000 koronát kitevő kétszáz alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 162,508.919 korona 18 fill.-ről 173,458,461 korona 60 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések . 30,741.137 K. 02 fill.
2. Életbiz. kötv. adott kölcsönök . . . 16,283.180 » 30 »
3. Letéteményezett ért. adott kölcs. . 2,378.490 » 50 »
4. Értékpapírok 110,354.705 » 67 »
5. Tárca váltók 1,155.170 » 32 »
6. A részvényesek bizt. adósságlevei . 7,350'000 » — »
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 5,195.767 » 79 »

összesen . . . 173,458 461 » 60 »

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

A mint a jelentésből látjuk, dr. Laud Vitalis ur elhalálozása folytán megüresedett vezérbíró helyettes állása Luszati Gioberti urral töltetett be.

**Dr. Kriegl József-féle valódi angol
bőrvedőkenőcs és boraxszappan**

1. Teljesen mentes minden tiltott vagy ártalmas drasztikus anyagoktól a legjobb kenőcs mindegyikénél. 2. After-shave.

Before. — Egy tégely kenőcs egy boraxszappannal: — **After.**

3. **3 koronát 30 fillér**
az összeg előleges beküldése mellett.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London SW.

Az utalvány a következőleg czimzendő:

Apotheker A. Thierry's balsam-Fabrik
in Pregradá bei Rofsch.

Nagybani vevőknek telemes rengedmény.

Félgkihordás megkezdése.

Előjegyzetelni lehet:

**Lichtneckert József
fűszerkereskedésében.**

Mc CORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY
(CHICAGOI ARATÓGÉPCYAR)

GRAND PRIX.

PARIS 1900-ban.

Kévkötő aratógép, Fűkaszalógép, Közszűrűkészőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kévkötőfőnialgyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte!

Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J STILLMAN igazgató. Képviselelők: **NEY MÓR, Székefejevár. Budapest V., Váci-ut 30.**

Alapított 1858. évben. | Telep Palotai-utca 23. | Telefon-szám 79. | Sürgöny-cím: Concordia Székefejevár.

PFINN JÓZSEF CONCORDIA TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, ÉRGZ- ÉS FAKOPORSÓ RAKTÁRA
Székefejevárott, Sas-, Jókai- és Iskola-utca sarkán, a „Fekete Sas” szálloda átellenében.

**A-
legolcsóbb és
legdiszesebb
temetések elvál-
lajtatnak.**

Sínkosoruk!

Vidéki megrendelések távirat útján is elfogadjuk.

Hullák szállítása a
vidék bármely
irányába eszközöl-
tetnek.

Sínkosoruk!

Triesti általános biztosító-társaság.

KTADÁS

ASSICURAZIONI GENERALI. Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Elemi biztosítással ág (1900.)

BEVÉTEL

Table with 12 columns: Item description, Korona, Fil, Korona, Fil, Korona, Fil, Korona, Fil, Korona, Fil, Korona, Fil. Rows include: I. Kifizetések, II. Üzleti kiadások, III. Letételek, IV. Tartalék függő károka, V. A biztosítási alapok állása, VI. Evt. üzleti nyereség.

Nyereség- és veszteség-számla a B. mérleghez. Értékbiztosítási ág (1900.)

Table with 12 columns: Item description, Korona, Fil, Korona, Fil, Korona, Fil, Korona, Fil, Korona, Fil, Korona, Fil. Rows include: I. Eledések, II. Üzleti kiadások, III. Független károka, IV. A biztosítási alapok állása, V. Egyéb bevételek.

VAGYON

A Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) vagyonállása 1900. december 31-én.

TEHER

Table with 12 columns: Item description, A, B, Összesen, Item description, A, B, Összesen. Rows include: 1. A részvényesek adóstevelei, 2. Készenléti az int. igazgatóságai s főkönyvénél, 3. Városi ingatlanok, 4. Városi ingatlanok, 5. Alapítványok, 6. Váltak a társaságban, 7. Jelzálog-kölcsönök, 8. Kölcsönök értékpapirokra, 9. Kölcsönök saját elbiztosítási kötvényeikre, 10. Maradvány a viszontbiztosítók számláiból, 11. Maradvány az intézet főkönyvénél számláiból, 12. Maradvány az A mérleg folyó számláiból, 13. Adósság különböző címek alatt, 14. Letétek kezesség és biztosíték gyanánt, 15. Letétek kezesség és biztosíték gyanánt, 16. Butorzat és vaszkészlet, 17. Előlegzett jutalékok és szervezési költségek.

A. ca. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben. A vezérigazgató: Besso József, Besso M., dr. Bozza Camillo, Costi János J. H., Fano Jakob, dr. Levi J., gróf Papadopol Miklós, Romanin-Jacur Manó, Vivante Fortunat. Magyarországi vezérigazgató: Steinhardt, Fodor. Bővebb számadási jelentések az alatti főigazgatóknál kaphatók...

HAHN JAKAB.